

Enkele weetjes over de Georde Fuut

Ook dit jaar is het Vogelmeer in de Kennemerduinen met enige regelmaat bezocht door de Georde Fuut. Deze schitterende vogel is meer dan de moeite waard om tussen maart en augustus eens te gaan bekijken.



GEOORDE FUUT Foto: Freek Kamst

- De Geoorde Fuut (*Podiceps nigricollis*) is in zijn zomerkleed - met zijn helrode ogen - ongetwijfeld het meest kleurrijke en exotische lid uit de familie der Futen. In de meeste talen wordt hij aangeduid conform zijn latijnse naam (zoals in het Afrikaans: Swartnekdobbertjie, Brits: Black-necked Grebe; daarentegen in het Amerikaans weer: Eared Grebe). Beide namen houden verband met het uiterlijk in het broed- of zomerseizoen: de geheel zwarte nek en de goudkleurige vedertooi aan weerszijden van de kop.
- De Geoorde Fuut is een trekvogel en komt wereldwijd - behoudens op Australië en Antarctica - op alle continenten voor en heeft daarmee een bijzonder groot bereik ('range'). Absoluut bestaat de soort wereldwijd nog in groten getale en wordt daarom vooralsnog niet 'kwetsbaar' geacht. Er is niettemin zorg over recente procentuele teruggang (mogelijk 30% in tien jaar ofwel drie generaties).
- Er is - vooral buiten het broedseizoen, wanneer de Geoorde Fuut wit is met matig getekende zwarte kop - sterke gelijkenis met de Kuifduiker. De laatste heeft echter een plattere kop en een rechte, dolkvormige snavel. Bij de Geoorde Fuut is de kop hoger en de ondersnavel naar boven gebogen. Qua grootte zijn ze vrijwel gelijk: 30 tot 35 cm.
- De Geoorde Fuut is een uitstekende zwemmer en duiker, jaagt onder water op zijn prooi: allerlei klein grut dat in het water leeft, van kreeftjes tot larven. Bij dreigend gevaar neigt hij er veeleer toe om te gaan duiken dan te gaan vliegen. Aan Nico de Haan ('Baardmannetjes') ontleen ik de observatie dat Geoorde Futen zich om redenen van veiligheid graag ophouden tussen wat 'assertievere' vogels als ganzen en meeuwen.
- Het broedgedrag van de Geoorde Fuut is vergelijkbaar met dat van de gewone Fuut, zij het dat zij iets vaker in kleine, losse kolonies nestelen. Er wordt genesteld in ondiep water nabij een oever: futen zijn door achterwaartse plaatsing van de poten gebrekkige 'wandelaars'. Doorgaans worden er twee eieren gelegd. In Nederland is de Geoorde Fuut evenwel een schaarse broedvogel.
- Verreweg het grootste deel van het jaar (9 tot 10 maanden) vliegt de Geoorde Fuut niet. Hij spaart zijn krachten wellicht voor de grote trek en is dan in staat afstanden tot 6.000 km te overbruggen. De trek kan plaatsvinden over een langere periode tussen half augustus en november met doorgaans een piek in oktober. De Mediterrane gebieden zijn een geijkte bestemming.
- Afgaande op waarnemingen.nl zijn vanaf 20 maart tot in augustus dit jaar in/aan het Vogelmeer (Kennemerduinen) Geoorde Futen, adulten in zomerkleed, regelmatig gesignaleerd in aantallen variërende van 1-12. Uit deze waarnemingen kan ik niet opmaken of hier ook metterdaad is gebroed. De hierbij geplaatste foto is halverwege juni gemaakt.

■ *Freek Kamst*

BRONNEN onder meer Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels, Wikipedia, Bird Life International, Waarneming.nl